

СЕКЦІЯ 8: ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРАВОВИХ РЕФОРМ В УКРАЇНІ

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ АДАПТАЦІЇ МОЛОДИХ СПІВРОБІТНИКІВ ОВС

Квітка Яніна Михайлівна, кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри адміністративної діяльності Національної академії внутрішніх справ

Високоякісна, ефективна діяльність органів, служб та підрозділів внутрішніх справ щодо охорони, захисту і забезпечення прав свобод і законних інтересів учасників суспільних відносин, неможлива без професійного, компетентного особового складу правоохоронної системи нашої держави.

Стан забезпечення ОВС кваліфікованими кадрами залежить від якісного професійного відбору, їх належної підготовки та адаптації молодих співробітників до умов службової діяльності.

На наш погляд, важливим ланцюгом в цій системі є рівень психолого-педагогічного забезпечення роботи з молодими співробітниками під час їх професійної адаптації, в якій, на жаль, існує багато недоліків.

Практика свідчить, що проблеми адаптації виникають не тільки через прорахунки на попередніх етапах кадрової роботи (під час профорієнтаційної роботи, профдобору, зарахування до навчальних закладів та протягом навчально-виховного процесу), але в значній мірі в недостатньому професіоналізмі керівників ОВС у роботі з особовим складом.

Саме ця проблема є однією з причин плінності кадрів, звільнення молодих працівників, особливо на перших роках служби.

Розглядаючи професійну адаптацію випускників факультетів закладів як комплексне та системне явище, вдалося виявити низку факторів, які негативно впливають на цей процес:

- недосконалість професійно-психологічного підбору та розподілу по основних видах професійної діяльності (слідство, розшук та ін.) з урахуванням індивідуально-психологічних рис кандидатів;
- недостатній рівень розвитку або відсутність професійної направленості особистості молодого спеціаліста;
- погане уявлення про зміст та умови проходження служби в ОВС;
- внутрішні труднощі адаптації, обумовлені особистісними якостями молодих співробітників (недостатність практичних та спеціальних знань, невідповідність);
- зовнішні труднощі адаптації, тобто пов'язані з незадоволенням організацією, плануванням та забезпеченням адаптаційного [1 с.44-45].

Професійна та соціально-організаційна адаптація молодих фахівців органів внутрішніх справ - це система заходів спрямованих на закріплення на службі через їх професійне становище формування у них відповідних професійних здібностей, установок та потреб до активної творчої праці, моральної позиції, оволодіння професійною майстерністю.

Для того, щоб заходи адаптаційного періоду молодих співробітників ОВС були більш ефективними, на наш погляд, необхідно спрямувати їх на те щоб:

- активізувати діяльність всіх осіб, що приймають участь у роботі з молодими співробітниками, ті якості, від яких у найбільшій мірі залежить успішність адаптації;
- розвивати власну активність молодих співробітників, ті якості їхньої особистості, від яких у найбільшій мірі залежить успішність адаптації;
- надавати роботі з молодими співробітниками системний, комплексний характер;
- сформувати систему найбільш ефективних методів і психотехнологій, спрямованих на прискорення адаптаційних процесів;
- спеціалізувати методики роботи з молодими співробітниками по видах і етапах адаптації, з урахуванням індивідуальних труднощів адаптаційного періоду.

Весь комплекс організаційних і виховних заходів у підрозділах ОВС з молодими співробітниками має бути спрямований на формування у них

соціально значимих ціннісних орієнтацій та необхідних морально-ділових якостей, для успішного виконання посадових обов'язків.

Для цього необхідно створити сприятливі умови для служби молодих співробітників, щоб кожен з них відчув, що потрапив у колектив, який вмє турбуватися про своїх членів та одночасно вимагати сумлінного виконання своїх обов'язків. І саме в цій площині важливим фактором є активізація діяльності всіх осіб, які беруть участь у роботі з молодими спеціалістами в період їх професійної адаптації.

Для вирішення цього питання вважаємо доцільним:

- а) вирішувати питання про призначення наставників, з огляду на їх психологічну сумісність з молодими спеціалістами, психолого-педагогічну підготовленість, у першу чергу - уміння налагоджувати психологічний контакт із підшефними, педагогічний такт, товариськість і культуру;
- б) підвищувати рівень психологічної і педагогічної підготовки всіх осіб, що беруть участь у роботі з молодими спеціалістами;
- в) здійснювати всіма суб'єктами процесу адаптації вивчення сутності і змісту процесу адаптації, специфіки етапів його протікання;
- г) покращити підготовку всіх осіб, що працюють з молодими спеціалістами в період їхньої адаптації, шляхом розвитку їхніх комунікативних здібностей як ведучого компонента педагогічної майстерності

З метою удосконалення системи керування процесом адаптації молодих співробітників у підрозділах також вважаємо доцільним створити координаційний орган по роботі з молодими співробітниками, куди б входили всі суспільні формування, що приймають участь у роботі з ними. Таким координаційним органом може стати рада наставників підрозділу. З усіх питань роботи з молодими спеціалістами рада приймає колегіальні рішення.

Професійне становлення фахівця в системі ОВС є складним і багатоплановим процесом. Адже досягти високого рівня професіоналізму можливо тільки через професійний розвиток.

Таким чином, тільки цілеспрямоване комплексне застосування всіх форм і методів психолого-педагогічного забезпечення може полегшити і прискорити адаптацію молодого співробітника в колективах ОВС.

Вважаємо, що заходи по підвищенню ефективності роботи з професійної адаптації молодих співробітників до умов службової діяльності мають набути статусу стратегічних напрямків кадрової політики МВС України. Для цього необхідно проведення відповідних наукових розробок, які б дозволили удосконалити систему форм і методів адаптації молодих спеціалістів ОВС.

Список використаних джерел:

1. Програма проведення «Круглого столу» «Актуальні проблеми формування надійності кадрів оперативних служб в навчальному процесі НАВСУ» (психолого-педагогічний аспект) Київ

Лупало, П.Я. Кондратьєв, П.П. Підюков та ін.; Заг. Ред. Проф. Я.Ю. Кондратьєва. К.: НАВСУ, 2004. -

3. Міжнародна доцїейська енциклопедія: у 10 т. В.В.Коваленко, Ю.І.Римаренко, В.Я.Гапін, Ю.С.Шемшученко, С.Ф.Константинов та інші - К.: Атіка, 2011. 4. П. Адміністративно-правове забезпечення доцїейської діяльності. - 1120 с.

4. Наказ МВС України від 09.02.2011. № 28 «Про затвердження Положення про організацію наставництва в органах внутрішніх справ України».

ДО ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ДО ДІЙ ПІД ЧАС МАСОВИХ ЗАХОДІВ

Бойко-Бузиль Юлія Юрївна, кандидат психологічних наук, доцент, професор кафедри психології та педагогїки навчально-наукового інституту права та психологїї Національної академії внутрішніх справ **Бузиль Микола Васильович**, страшний інспектор з військово-мобілізаційної роботи відділу організації служби Національної академії внутрішніх справ

Питання щодо виникнення масових заворушень є досить актуальними і важливими для України, особливо сьогодні, коли відбуваються значні перетворення у соціально-політичному, економічному житті суспільства. Останнім часом саме через масові заворушення перед працівниками органів та підрозділів внутрішніх справ постало багато проблем правового, організаційного й соціально-психологічного характеру.